

Časopis obce Sloupnice — Ročník 17 — Červen 2015

Sloupnický

PELMEL

Celoživotním

úkolem hovniválů je ukořistit co největší

kus trusu (na co jen stačí) a dostat ho co nejdále. Přírodovědci

a jiní znalci přírody mi tuto paralelu jistě odpustí, ale když se rozhlednu kolem

sebe, mám pocit, že jeden podstatný rys máme s hovniválou společný. Také se snažíme ukořistit

co největší kus trusu. Když jsem vystoupila z metra na přestupní stanici a chvíli pozorovala to neskutečné

hemžení kolem sebe, měla jsem pocit, že vidím množství chrobáků. Každý si před sebou valil svou kuličku (někdo

větší, někdo menší) a byl tím do takové míry zaměstnán, že nevnímal nic kolem sebe. Kam se s tou koulí vlastně ženeme?

Proč válcujeme všechny a všechno kolem nás? Máme nějaký cíl? Má to vůbec nějaký smysl? Je to přímá úměra – čím větší

kulička trusu, tím lepší brouk. Jenže na to, aby se z malé kuličky stala velká koule, musíme denně vynakládat obrovské množství

fyzických a psychických sil. Většinou jsme tak vyčerpaní, že už nemáme energii se z nashromážděného majetku radovat. Ale máme

se vůbec z čeho radovat? Je to jen spleená hromada trusu, kterou denně vršíme v domněnání, že nás materiální blahobyť učiní skutečně

šťastnými. To, že za peníze si vše nekoupím, není pravda. Peníze hrají prim, kdo je má, je na koni. Cítíte se sám? Máte peníze? V tom pří-

padě je tu speciální nabídka přímo pro vás: láska na jednu noc, nepřinášíte žádné oběti, jen si užíváte! Připadáte si tlustá? Ale kdeže. Máte

peníze? Odoperujeme všechny tuk. Nebo chcete rovnou vyměnit prsa, nohy, ruce, nos? Nepřinášíte žádné oběti, jen si užíváte nového těla!

Ale copak, holčičko? Nedostala ses na školu? A tatínek má peníze? Jsme prestižní soukromá škola. Tablet jako bonus. Žádné oběti, jen si

budeš užívat! Jenže ve výsledku přinášíme obrovské oběti. Jsme v zajetí konzumu, nespokojenost pramenící z nedostatku mezilidské ko-

munikace si kompenzujeme tím, že se denně rveme o kus hnoje ve snaze umlčet křičící duši. A tak je naše koule těžší a těžší, aspirujeme

na titul „nejmocnějšího hovnivála“, ale k čemu nám to je, když s tak těžkým břemenem nikdy nedosáhneme svého cíle a zůstaneme

v půli cesty vykořenění a úplně sami? Víte, v něčem jsou hovniválové schopnější než my. Nevalí svou kuličku jen tak z plezíru, vědí,

kam jdou. A vědí to přesně bez ohledu na množství a náročnost překážek, které se jim staví do cesty. Orientují se totiž podle

hvězd na obloze. Nám by možná také neškodilo se občas se svou kuličkou zastavit, podívat se na oblohu a zeptat

se: kam vlastně jdu? Kam se to řítím? A pokud se nám přes zář neonů podaří vidět alespoň jednu zbloudilou

hvězdu, snad nám pomůže uvědomit si, že mohu mít kuličku úplně malou, jen aby mi stačila jako zdroj

potravy, jako útočiště, jako místo, kde se z vajíček vylíhnou noví potomci. Přes malou kuličku

uvidím cestu před sebou, začnu si všímát všech krás kolem sebe, začnu vnímat

ostatní. A zcela určitě na své životní cestě doptuji dál. Velká

koule není všechno... –TEŠ–

Sloupenský zobák

Sloupenský „Sloupnický Pelmel“ vychází již sedmáctý rok. Nejmladší generace si již jiné zpravodajství o dění v naší obci jen stěží představí. A přece – byly doby, kdy

neexistoval Pelmel! Ano, skutečně, je to tak. Logicky vyvstane otázka, co bylo předtím? Vydal jsem se pátrat do historie a zjistil zajímavé věci. Že máme ještě mezi sebou pokud ne autory, tak zcela jistě bývalé čtenáře jiného místního periodika – **Sloupenského zobáku**. Tak pro Vás, kteří Zobák nepamatujete, i pro Vás, kteří pamatujete, ale rádi si ho připomenete – toto jsem zjistil.

Sloupenský zobák nebyl obecní zpravodaj, jak ho známe dnes, se zprávami z obce, společenskou kronikou a rozhovorem. Měl jsem jediný cíl – pobavit. To se mu ovšem podle mě dařilo na výtečnou. Ve verších, v krátkých pohádkách či v jakýchsi inzerátech shrnoval, co se za rok ve Sloupnici semlelo k zasmání, co se komu povedlo nebo

naopak nepovedlo. A vycházel, jak jinak, před silvestrem.

S myšlenkou takového zábavného občasníku přišel už v období mezi světovými válkami známý místní písmák Václav Šplíchal (někdy zvaný Sloupnický) z Dolní Sloupnice čp. 6. To byl ten rod Šplíchalů, který byl později v rámci kolektivizace vesnice vystěhován na druhý konec republiky. Inu, když má někdo velký statek a ještě si dokáže dělat legraci z hlouposti a chyb druhých, musí počítat s nepřízní mocných. Tak tento Václav Šplíchal tenkrát vydával Zobák nejspíš vlastním nákladem a potom ho rozšiřoval po sousedech. A ten samý autor vydal v roce 1928 pod hlavičkou Sokola Sloupnice knížečku „Pestrá snůška vesnických vtípů a veselých příhod“ s podtitulem: Kdo nově přispěje na stavbu sokolovny penízem 5 Kč, obdrží knížečku zdarma. Vydávání této řady Sloupenského zobáku ukončila válka a později i smrt pana Šplíchala.

Na tuto tradici navázal v roce 1960 Kulturní klub místního JZD (jaká to ironie osudu). Forma i obsah byl zachován, novými autory byli Josef Paukert a Karel Kurz. Změnil se pouze datum – Zobák vycházel u příležitosti výroční schůze družstva, to je

v únoru. Na této schůzi byl Zobák prováděn také koncertně – v podání mužského sboru na nápěvy lidových a populárních písní. Od roku 1964 se autorství ujal jiný sloupenský básník a satirik – Jiří Mikulecký řečený Holmes. Jmenovaný byl také zdatným malířem a karikaturistou, což se v Zobáku projevilo. Holmes psal ostřejší, satira byla adresnější a ročník 1966 byl celý skartován. Kritizoval dosazeného okresního poradce pro JZD. Poslední dohledaný ročník je 1970, kdy jsem se já narodil, začala normalizace a pan Holmes odchází z družstva. Tak takhle nějak to bylo s tím Sloupenským zobákem.

–JaN–

A malá ukázka:

Chlap Vašina a strejček Morávek vyjeli si do Ústí oni nám ty přezdívky snad oba odpustí, na školení traktoristů, by odbornost zvýšili, přijeli tam, v křesla sedli, pokojně se ztišili...

A když po všem školení konec přece jenom přišel, v tachometr k svému autu Morávek se mrknout vyšel zjistit délku cesty, kvůli proplacení když však pro peníze šel, dostal překvapení.

Tohle přece nebylo školení traktoristů spali jste na školení nás sportovců tenistů to řekli jim v křečích smíchu. Vy však nesmíte se smát třeba tenis letos oba za školou si budou hrát...

Vybrali jsme dodavatele stavebních činností v obci

V dubnu proběhla výběrová řízení na dodavatele několika akcí, které se pro letošní rok připravují. Akce největšího rozsahu je nepochybně rekonstrukce sociálního zařízení v sokolovně. Na poptávku o ceně díla reagovalo šest firem. Hodnotící komise navrhla zastupitelstvu schválit jako dodavatele díla firmu **MEJTOSTAV, spol. s r.o. Vysoké Mýto**. Nabídková cena této firmy je **2 096 584,22 Kč**. Zastupitelstvo schválilo podepsat smlouvu s výše jmenovanou firmou. Rekonstrukce by měla být hotova nejpozději do poloviny září letošního roku. Na tuto akci se ještě bude vypisovat výběrové řízení na technický dozor.

Další výběrové řízení se vypsalo na dodavatele výměny oken na budově obecního úřadu. Osloveno bylo pět firem a nejvýhodnější nabídku podala firma **GERAPPA spol. s r.o. Ústí nad Orlicí**. Stará okna nabízí vyměnit za **292 225 Kč**. Okna na budově obecního úřadu se budou vyměňovat během června.

Poslední výběrové řízení se týkalo opravy fasády, rovněž na budově obecního úřadu. Jedná se o natažení stávající omítky štukem a následně nátěrem fasádní barvou. Nabídky podaly dvě firmy, přičemž nejvýhodnější byla ta od **Ondřeje Dostála ze Sloupnice**, který nabídl cenu **265 837 Kč**. Oprava fasády by měla být hotova do konce srpna.

O provoz čističky se postará VAK

Proběhlo ještě jedno výběrové řízení, a to na dodavatele nákupu služeb na provoz čističky odpadních vod. Obec je provozovatelem,

ale není schopna pokrýt vlastními silami vše, co je spojené s provozem čističky. Obec musela zažádat na živnostenský úřad o vydání licence na provozování vodovodů a kanalizace. Dále musela zajistit někoho, kdo bude odborným zástupcem a v neposlední řadě bylo nutné vybrat společnost, která bude ochotna po dobu čtyř let zajišťovat základní technologické práce souvisejících s provozem čističky, odebírání vzorků a rozbory odpadních vod, poradenskou činnost, provozní dohled nad technologií čističky, likvidace kalů a dalších drobných úkonů s provozem čističky. Do výběrového řízení se přihlásily tři vodohospodářské společnosti. Nejlepší podmínky nabídla společnost **VAK Vysoké Mýto s.r.o.**, a to **2 042 619 Kč**.

Čistička odpadních vod stále běží ve zkušebním provozu, který bude vyhodnocen během léta, nejpozději v září. Během zkušebního provozu byl několikrát uspořádán kontrolní den, na kterém se vyhodnocoval provoz čističky a reklamovaly závady, které provoz přinesl.

Znovu upozorňuji ty majitele nemovitosti, pro které je připravena přípojka, aby se co nejdříve na kanalizaci napojili. Osobním dopisem byli vyzváni k napojení a bylo jim vysvětleno, že do konce června letošního roku mohou čerpat příspěvek na instalační materiál poskytnutý obcí ve výši 50 % nákladů. Od 1. července do konce roku to bude již jen 30 % finančních nákladů.

Likvidaci bioodpadu usnadní kontejnery a kompostéry

V průběhu května byly po obci rozmístěny hnědé kontejnery na likvidaci bioodpadu. Po krátké době jejich využívání lze konstatovat, že většina občanů chápe, že do nádob se ukládá pouze bioodpad,

ale někteří občané si je pletou s kontejnery na komunální odpad. V prodejnách v obci jsou k dispozici letáky, ve kterých najdete, co do kontejnerů patří.

Stále se jedná o dodání kompostérů pro domácnosti. Státní fond životního prostředí rozhodl o přidělení dotace na jejich pořízení. Na tel. č. 465 549 129 nebo 465 549 122 si lze kompostér o objemu 1 m³ objednat. Ještě není zřejmé, zda budou k dispozici zdarma či maximálně za 300 Kč kus. K dispozici budou na podzim.

Kdy může pomoci ombudsman?

Veřejná ochránkyně práv Anna Šabatová požádala obce a města, aby seznámily veřejnost s její činností. Do její kompetence mimo jiné spadá ochrana diskriminovaných obyvatel nebo osob omezených na svobodě, může pomoci se stížnostmi na úřady.

Naopak není kompetentní řešit sousedské spory, splácení a vymáhání dluhů, kupní smlouvy, exekuce, rozhodnutí soudů, rozhodování samosprávy obcí a měst. Podrobnější informace se dozvíte na webových stránkách www.ochrance.cz.

Z jednání obecní rady a zastupitelstva

Zastupitelstvo obce zadalo vypracování Lesního hospodářského plánu (dále „LHP“) na období 2017–2026 společnosti LE-SPROJEKT Hradec Králové s.r.o. za cenu 400 Kč/ha. Ministerstvo zemědělství poskytne na vypracování LHP dotaci ve výši 300 Kč/ha. Plán musí mít zpracovaný majitel lesa o výměře větší než 50 ha. Pro majitele menších výměr zajistí bezplatné vypracování LHP pověřené město.

Rada obce schválila provedení opravy střechy nad byty ve školní družině. Jedná se o obnovení izolace, která je zdevastována kunami, výměnu laťování a v některých místech o klempířské práce.

Rada dále jednala o instalaci schodiškové plošiny do zdravotního střediska. Byl by tím zajištěn přístup pro imobilní pacienty. Na poptávku reagovala zatím pouze jedna firma a nabídla cenu téměř 300 tisíc korun. Budeme znovu poptávat další firmy. Instalace plošiny tedy prozatím nebyla schválena.

Krajský úřad Pardubického kraje v březnu provedl přezkum hospodaření obce za rok 2014. Auditorky neshledaly žádné závady.

Pracovní doba na Obecním úřadu Sloupnice v červenci a srpnu

Pondělí, středa:
7.00–12.00; 12.30–16.00

Úterý, čtvrtek:
7.00–12.00; 12.30–15.00

Pátek:
7.00–12.00; 12.30–14.00

Ve Sloupnici se objevily informační cedule, které návštěvníkům obce usnadní orientaci. ►

Něco málo ze života mateřské školky

Ke květnu patří svátek maminek a školkový výlet. Obě akce máme za sebou a rádi bychom se s Vámi podělili o zážitky. Svátek maminek jsme oslavili 6. května v sokolovně. Děti ze třídy kytiček a berušek si připravily pásmo plné básní, písní, putování pohádkami, a předvedly svým rodičům, jak jsou šikovné. Potěšily srdíčka všech maminek, babiček, tetiček, ale i tatínků atd. S tímto programem vystoupily o týden později v Domově seniorů a s pěkným hlasitým projevem vše předvedly babičkám. Předpokládáme, že se vystoupení líbilo.

V pondělí 18. května ráno nastoupilo 40 dětí do autobusu a vydalo se na výlet za Chrudim do Licibořic, kde je Babiččin dvoreček a Dědečkova obůrka. Sluníčko bylo také zvědavé, a tak celý den putovalo s námi. Nevím, která slova budou nejlépe zvolena, ale asi tato – nemělo to chybu! I když jsme lidičky z vesnice, styl života se mění, a tak vidět malá housátka, káčátka, krocany, perličky, řopky, kůzlátka (ten den narozená), ale i krávu a prasata, koťátka

a další domácí zvířata, byl zážitek. To vše, a s pěkným vyprávěním o každém zvířátku, byla prohlídka Babiččina dvorečku. A další částí programu byla Dědečkova obůrka, kde byli bažanti, daňci, mufloni, rodinka divočáků se čtyřmi dětmi v pyžámkách, děti zjistily, na co potřebují koně seno a slámu, mohly si koně nakrmit, zkrátka, kdo se chcete vrátit v čase a prožít atmosféru života na vsi, udělejte si tam také výlet. Spousta rodičů vezme děti do ZOO, což je správné, ale děti poznají spíš žirafu a lva, než husu a krocana.

Všichni jsme se ve zdraví navrátili, a teď už máme jen přání, aby se nám takto vydařil lehkooatletický trojboj, škola v přírodě i pohádková vesnice. Školní rok se pomalu blíží ke konci, opět utekl ještě rychleji nežli ten před tím a už brzo zazvoní zvoneček před budovou základní školy a my se budeme loučit s předškoláčky. Již nyní jim touto cestou přejeme hodně zdaru při vykročení do další části jejich života.

ZA KOLEKTIV Z MATEŘSKÉ ŠKOLKY
IVA MIKULEČKA

Aktuality z Rodinného centra Kopretina

Na konci června plánujeme již tradiční opékání párků na dvorku u RC Kopretina pro všechny maminky a děti, které centrum navštěvují nebo již dříve navštěvovaly nebo se k nám teprve chystají... Datum a čas bude ještě upřesněn.

V příštím čísle Pelmelu budou v nabídce zájmové kroužky, které mohou děti v RC Kopretina navštěvovat ve školním roce 2015/2016.

Přejeme všem dětem i dospělým krásné a slunečné léto plné pěkných zážitků!

ZA RC KOPRETINA

HELENA DOLEČKOVÁ A MARCELA PAVELKOVÁ

Rodinné centrum Kopretina ve Sloupnici pořádá

Letní „příměstský“ tábor pro děti od 6 do 12 let

Místo konání: RC Kopretina Sloupnice (budova MŠ Sloupnice, vchod přes dvorek)

Termín konání: **1. týden: úterý 7. 7. 2015 – pátek 10. 7. 2015**
2. týden: pondělí 13. 7. 2015 – pátek 17. 7. 2015

- můžete se přihlásit na jeden z těchto termínů, nebo na oba
- **denně od 8.00 do 16.00 hodin** (čas lze po dohodě upravit)

Program:

- na programu budou pohybové hry, soutěže, zpívání českých i anglických písniček, výtvarné tvoření, hraní stolních her, hry a aktivity v přírodě aj. V případě příznivého počasí návštěva koupaliště
- **ve čtvrtek 9. 7. 2015 uskutečíme celodenní výlet do ZOO Dvůr Králové**
- děti si s sebou budou nosit pouze svačinu na dopoledne (příp. i odpoledne), láhev na pití a přezůvky

Cena tábora: 1. týden 750 Kč, 2. týden 750 Kč

Platba proběhne první den tábora.

V ceně je oběd, pitný režim, materiál na tvoření, celodenní výlet, jízdné a vstupné na výletě.

Vedoucí tábora: Mgr. Jana Sychrová, Kateřina Klusoňová

Přihlášky a případné další informace získáte na tel.č. 723 168 461 (p. Sychrová), popř. tel. č. 731 569 383 (p. Dolečková) nebo tel. č. 777 621 072 (p. Pavelková).
Telefonické přihlášky do 25. 6. 2015 na výše uvedené kontakty.
Vyplněnou přihlášku odevzdejte první den tábora.

Kam nechodí slunce, chodí (*zvěro*)lékař

Už téměř sedmnáct let působí ve Sloupnici jako zvěrolékař pan RADEK PAVELKA. Pracuje na volné noze zejména pro Zemědělské družstvo Mostek, ale věnuje se i zvířatům a domácím mazlíčkům v naší vesnici. Přízvuk v řeči a dobrosrdečná povaha odkazují na jeho moravský původ...

* Odkud přesně pocházíte a jak jste se dostal do Sloupnice?

Jsem ze Slezska, z Bruntálu. Když jsem ukončil vysokou školu, dostal jsem nabídku od firmy Bovet, která tady má sídlo, dělat asistovanou reprodukci u skotu. V srpnu 1998 jsem se stal jejím zaměstnancem.

* Nebylo vám líto odcházet z domova?

Bylo, ale člověk to musel zkusit. Práce se mi líbila, tak jsem tady vydržel.

* Co vás přivedlo k práci zvěrolékaře? Choval jste jako dítě nějaké zvíře?

Měli jsme doma psa. Dědeček s babičkou měli hospodářství, kam jsem jezdil na prázdniny. Po základní škole jsem šel na veterinární obor Střední zemědělské

školy v Kroměříži a odtud jsem se dostal na Fakultu veterinárního lékařství v Brně, i když ne hned na první pokus.

* U nás doma jste jako začátečník musel zvládnout náročný, asi tříhodinový, porod telete císařským řezem. Trochu jsem vám u toho asistoval a musím říct, že je to pro mě dodnes jeden z nejsilnějších zážitků. Pamatujete si na to?

Pamatuju. Tehdy to bylo ještě komplikované tím, že jsem se musel vrátit z dovolené z Moravy. Už jsem si to párkrát zkusil a tady už to bylo na ostro. Dopadlo to dobře.

* Porody telat z asistované reprodukce bývají často velmi komplikované...

Je pravda, že tady v tomto případě se při-

roda trochu obchází, když se do těla matky příjemně vloží embryo telete, které může narůst do větší velikosti, než by bylo obvyklé. Komplikace u porodů jsou častější, ale tady se s tím musí zvlášť počítat. Chovatel, který tuto metodu u skotu používá, musí věnovat těmto zvířatům zvláštní pozornost a péči. Pokud ne, je to práce pro více chlapů.

* Hospodářských zvířat na vesnici ubylo, ale zase možná přibyli domácí mazlíčci, je to tak?

Já bych spíš řekl, že hospodářských zvířat zase začíná přibývat. Je hodně oveček, koz, zpátky se vrací králíci i čuníci, lidé si začínají vykrmovat drůbež, morky (POZN.: REDAKTOR NEROZUMĚL, ALE NA INTERNETU SI NAŠEL, ŽE JDE O KRŮTY)... Skot ne, to je pravda. Občas si

někdo vykrmí býčka, ale takových by se dalo spočítat na prstech jedné ruky. Co se týče psů, už to nejsou kříženci, ale čistokrevní s papíry, což je trochu komplikace. Přece jenom ten vesnický voříšek je odolnější.

* **Jaká psi plemena se ve Sloupnici dají potkat?**

Býval tady irský vlkodav, teď je tu štěně skotského jeleního psa, který je vlkodavu trochu podobný, máme tu ridgebacky, berňáky, čivavy, jsou tu biglové, borderky, slovenští čuvačové, německé dogy, yourkširci... Je to pestré. V naší rodině máme dva psy – malou kníračku a štěně barevného boloňského psíka.

* **Věnujete psům nějakou zvláštní péči?**

Osobně se specializuju na větší hospodářská zvířata. To základní z medicíny malých zvířat zvládnou, ale pokud se objeví něco složitějšího, tak i z důvodu, že jsou tato zvířata čistokrevná, doporučím raději některého ze zkušenějších kolegů.

* **S jakými exotickými zvířaty jste se ve Sloupnici setkal?**

Neléčil jsem je, ale vím, že třeba pan Stoklasa je vášnivý chovatel papoušků, někdo tu má korely. Ale toto už je specializace, do které se nepouštím. Je to stejná kategorie jako koně, kterým je třeba věnovat se na sto procent.

* **Dá se říci, že některé zvíře je z pohledu veterinářské péče náročnější?**

Určitě. Koně jsou skupina, která vyčnívá nejvíc. Vyžadují zručnost a jsou nároční. Zvěrolékařů, kteří je ošetřují, je v okolí jen několik. S exotickými zvířaty jezdí chovatelé na specializované kliniky.

* **Jak vůbec zvěrolékař pozná, co zvířeti je? Člověk své obtíže popíše...**

Těžká otázka. Existují postupy podobné humánní medicíně, kdy se zvířeti změří teplota, poslechne se fonendoskopem... Ptáte se majitele na anamnézu, jak se projevují potíže, kdy nastaly... Pak se snažíte určit, co by to mohlo být. U malých zvířat si můžete pomoci rentgenem, ultrazvukem. Samozřejmě vesnický veterinář má více možností. Veterinář na klinice má víc možností.

* **Zrovna dnes jsem slyšel v rádiu, že lidé pro své mazlíčky často vyžadují stejnou péči jako pro lidi, třeba vyšetření na tomografu...**

Ano, to už je realita. V době mých studií to ještě nebylo. Vybavení je dnes velmi pokročilé a hlavně se kolegové specializují, třeba jen na chirurgii u psů, ani ne u koček. V tom je budoucnost.

* **Dají se znalosti z veteriny využít i při léčbě lidí? Dokáže zvěrolékař poskytnout první pomoc?**

První pomoc by měl umět poskytnout nejen veterinář, ale v některých věcech bychom to měli určitě jednodušší. Na prasatech se třeba cvičí chirurgické zákroky, které se pak používají na lidech.

* **Zranilo vás někdy v praxi nějaké zvíře?**

Zlomeného jsem nic neměl. Odřeniny, modřiny, to ano. Kráva mě párkrát dost nakopla, psi pokousali, kočky poškrábaly, ovce mě taky kopla, ale že bych musel do nemocnice, to zaplatpánbůh ne.

* **Již druhým obdobím jste členem obecního zastupitelstva. Jakou zkušenost vám tato funkce přináší?**

Poznávám lidi, získávám větší rozhled, co se v celé vesnici děje od spodního po horní konec, sleduji věci, které bych jinak nesledoval, třeba školu, školku, domov pro seniory, a když mám nějak pomoci starostovi, je to z pozice zastupitele jednodušší.

–MŠ–

Děti slavily svůj svátek

Členové Českého červeného kříže připravili pro děti odpoledne plné her. Střílelo se z luku i ze vzduchovky, malovalo se na obličeje, kreslilo, přetahovalo lanem...

Sloupenské lesy opět trhaly rekordy

V den výročí konce druhé světové války se lesy v našem okolí tradičně zaplňují davy turistů, kteří procházejí vycházkové trasy připravené místním Klubem českých turistů. Letos jich společně s cyklisty vyrazilo ze hřiště rovných 1292. Po absolvování vybraného okruhu na ně v cíli cesty čekal bohatý doprovodný program – hrála kapela, čaroval kouzelník, připravena byla výstava historických kočárků a motocyklů, děti se vyřádily ve skákacím hradu, nechybělo samozřejmě ani chladivé pivo. O recept na úspěšnou akci jsem požádal předsedu turistů PAVLA HAVLÍČKA.

† **Rok od roku vám roste návštěvnost. Prozradíte ostatním organizátorům, jak to děláte?**

Hlavním důvodem je dobré počasí. Je pravda, že poslední roky nám vychází, a možná je to právě tím 8. květnem. Snažíme se také přitáhnout lidi doprovodnými atrakcemi, které připravujeme. Dnes už má naše akce takové jméno, že se nám samy hlásí třeba kapely, že by u nás chtěly účinkovat. Co bych poradil ostatním? Pořádně si vše připravit a mít kolem sebe dobré kolegy, kteří si vzájemně nevyčítají, když se zrovna něco nepovede. Důležité je lidi pobavit, na samotný pochod by jich už dnes asi moc nepřišlo.

† **Kolik účastníků jste schopni pojmut?**

Ideální je to, co máme, chceme zachovat rodinný charakter akce. Při větším počtu už bychom začali mít problémy. Dnes tady bylo jednačtyřicet pořadatelů...

† **Od loňska jste pěší a cyklotrasy doplnili o další novinku...**

Miloslav Šeda připravuje pro cyklisty orientační trasu podle itineráře, ve kterém jsou zaznamenány pouze jednotlivé křižovatky a vzdálenosti mezi nimi. Na každé křižovatce si musíte vynulovat tachometr a podle pokynu dojet na další.

† **O jaké trasy je největší zájem?**

Tradičně nejvíc o pěší osmičku, na kterou chodí v průměru tak šest set lidí z tisíce, cyklistů bývá sto, sto dvacet, jak kdy, a z nich nejvíc jezdí dvacítku.

† **Účastní se spíš místní nebo přespolní?**

Víc je určitě přespolních. Místní samozřejmě taky chodí, dají si pívko, podívají se na kouzelníka nebo na další atrakci. Ale jezdí lidi i z dálky, letos třeba z Rychnova...

–MŠ–

Nezůstávejte v tom sami – pro pečující o seniory s Alzheimerovou chorobou

V letošním roce bude u nás žít podle propočtů České Alzheimerovské společnosti 154 tisíc lidí trpících nějakou formou demence – nejčastěji Alzheimerovou chorobou. Osmdesát procent z nich zůstává v domácí péči. V mikroregionu Litomyšlsko se tedy dle odhadů jedná minimálně o 300 nemocných „odcházením ducha“, kteří zůstávají doma. Zoufalství, které jejich nemoc přináší, se týká ve velké míře také rodinných pečujících. I oni potřebují pomoc.

Demence, nejčastěji v podobě Alzheimerovy choroby, začíná destrukcí krátkodobé paměti, postupně se „vymazává“ i paměť dlouhodobá, až je nakonec nemocný zbaven všech naučených dovedností a je zcela odkázaný na pomoc druhého stejně jako novorozeně. Postižený je neschopen se správně vyjadřovat, je dezorientován v čase a v prostoru, bloudí na známých místech nebo hledá místa, věci a lidi spojené s tou minulostí, ve které zrovna ustrnula jeho mysl. Jeho vnitřní zmatek se často projevuje depresí nebo agresí. Při nejtěžších stavech nemoci pak již nepoznává své blízké, v zrcadle ani sám sebe, stává se zcela apatickým, těžko přijímá potravu, trpí inkontinencí.

Teď si představte, že jako partner, partnerka, dcera či syn musíte každý den sledovat toto pomalé, v průměru šest až osm let trvající odcházení vašeho blízkého milovaného, starat se o jeho bezpečí, starat se za něj, čelit jeho zmatkům, a přitom se snažit také žít vlastní život. Nejde to. Se zhoršujícím se stavem nemocného zákonitě roste počet rodinných konfliktů. Na úkor každodenní bolestné rutiny ztrácí pečující vlastní soukromí, volnou chvíli, často také zaměstnání. Zhoršuje se i jeho zdravotní stav, obvykle trpí řadou psychosomatických onemocnění, vyčerpáním, poruchami spánku,

úzkostí a depresemi. Kdo nepečuje dobře sám o sebe, nemá ale sílu pečovat dobře o druhé.

Rodinní pečující u nás zůstávají zoufalí v převážné míře skrytě, protože chybí místa, kam se obrátit pro radu při zhoršujícím se stavu onemocnění, místa, kde se mohou vypovídat a ulevit si s někým, kdo je v podobné situaci. Chybí možnost domácí respitní péče, když si chtějí oddechnout dle svého, ale s vědomím, že doma je o nemocného postaráno či dokonce s ním terapeuticky pracováno. Doby poskytované pečovatelské či asistenční služby bývají příliš rigidní, večer již nikdo s náročným koupáním a ukládáním ke spánku nepomůže.

Nejde ale jen čekat na pomoc shůry, která nepřichází, můžeme se pokusit pomocí zezdola, na komunitní úrovni! Touto cestou proto prosím všechny rodinné pečující v mikroregionu Litomyšlsko, kteří by měli zájem zapojit se do připravovaného projektu určeného k jejich podpoře a k usnadnění jejich náročné práce, aby se ozvali na e-mail koordinátorky programu:

**Mgr. Kateřiny Václavů – k.vaclavu@seznam.cz
telefon: 723 985 054**

**nebo na facebookové stránky skupiny:
Alzheimerova choroba – podpora rodinných pečujících**

KATEŘINA VÁCLAVŮ

Zdraví Vás **DOVEDA**, teda jako divadelní soubor. Tak jsme letos zase něco nacvičili. Jmenuje se to **Filuta Pepíno** a jsou to čtyři takové kraťoučké příběhy z italských pohádek. Je to doplněný italskýma písničkama, něco pro děti, něco pop-music, bezvadný český texty napsal Martin Pelikán. Ne ten z ministerstva, ten co jezdí do Sloupnice za Terezkou Š. Je to inspirovaný komedií dell arte, takže tam hodně křičíme, cvičíme, zpíváme, hrajeme na hudební nástroje, máme masky, improvizujeme a doufáme, že to dopadne tak, jak jsme se domluvili. Bohužel stále cvičíme na Mandlu, jelikož kino je napadrté a sokolovna divadlu nepříliš přátelská. A tak na Mandlu byla i premiéra, přece jenom je to od nás slušnost, tak se na nás nezlobte. Ale už jsme si zahráli i ve Sloupnici, Na Mlejnici 23. května. Mezitím jsme dali přehlídku v Brněnci a postupujeme na celorepublikovou. A poslední víkend v květnu jsme si zahráli dvě představení (i Čerty) na fajnové přehlídce v překrásných prostorách loveckého zámečku Ohrada u Hluboké nad Vltavou. Moc prima zážitek. Tak nám prosím zachovejte přízeň a zase někdy naviděnou...

DOVEDA

Anna Novotná – kronikářka

Život přináší chvíle veselé i chvíle smutné. Ty smutné prožíváme méně často, ale přesto dokáží člověka zasáhnout do hloubi duše. Smutná událost nás postihla začátkem května, kdy vše rašilo, kvetlo a jaro nám ukazovalo svoji krásu v plné síle. V této době nás navždy opustila kronikářka obce paní **Anna Novotná**. Tato žena se s nadšením zapojila do práce, která je pro každou obec tolik důležitá a pro další pokolení nepostradatelná – psaní kroniky. Anička (promiňte mi to familiární oslovení) tuto práci vykonávala bezmála čtvrt století. Zaznamenávala dění v obci a čtyři ručně popsané kroniky jsou důkazem, že svoje poslání brala zodpovědně a vážně. Pochopitelně bez spolupráce dalších občanů v obci, kteří jí dodávali materiály ke zpracování, by se jí dílo nedařilo, ale ona všem záznamům dokázala vdechnout zajímavost a lidskost. Nezapomenu na její setkání s tehdy stoletým panem Jaroslavem Markem, kterému jsem byl přítomen, kdy jí pan Marek s nadšením a dopodrobna vyprávěl celý svůj život, jak ho prožíval a co hezkého a pozitivního mu přinesl. To smutné a nepřijemné citlivě potlačil a příliš se tomu nevěnoval. Anička tiše poslouchala a jen její plamínky v očích signa-

lizovaly, že se chce na něco zeptat, ale úcta k vyprávějímu jí to nedovolila. Vodopád otázek přišel po skončení vyprávění, které poutavě zaznamenala v kronice.

Nebyla jen kronikářkou, ale i obyčejnou obyvatelkou naší obce. Mohli jsme ji potkávat při různých akcích, ale i při náhodném setkáním na cestě za běžnými povinnostmi, které přináší každodenní život. Její pozitivní a stále usměvavá tvář příznivě působila na všechny, kteří s ní přišli do styku. Nelze opomenout ani její zájem a aktivitu v začátcích zdejšího ochotnického spolku, kdy spolu s paní učitelkou Sychrovou připravily množství divadelních her k potěše místních i přespolních diváků. Žádná z her se neobešla bez její skvělé nápovědy a už její přítomnost na zkouškách přinášela všem dobrou náladu. To byly ty veselé chvíle, které jsme s Aničkou měli možnost prožít. V listopadu minulého roku, kdy se jako každý rok stěhovala za rodinou do Prahy, mi řekla: „Tak nevím, starosto, jak to bude na jaře, jestli se do Sloupnice ještě vrátím, nějak mě vše již zmáhá.“ Z jejího hlasu byla cítit ponurost a smutek, kterou listopadové dny přinášejí. Jakoby tušila, že toto stěhování bude její poslední.

Nebylo. Vrátila se, ale tak, jak jsme si to nepředstavovali a nepřáli. Rozloučili jsme se s ní 13. května v katolickém kostele ve Sloupnici a pochována byla ke svému manželovi na hřbitově ve Vračovicích.

Paní Anně Novotné patří velký dík za vše, co pro lidi a obec vykonala.

JOSEF ŠKEŘÍK, STAROSTA OBCE

Společenská kronika

březen, duben 2015

NAROZENÍ

Matyáš Hyksa

ŽIVOTNÍ JUBILEA BŘEZEN 2015

✿ 70 let
Josef Břeněk
Anna Pávková
Jana Mikulecká

✿ 75 let
Marie Králová
Jana Bohuňková
Josef Mrština

✿ 89 let
Vlasta Janecká

✿ 90 let
Vlasta Zachařová

ŽIVOTNÍ JUBILEA DUBEN 2015

✿ 70 let
Marie Bečičková

✿ 75 let
Danuše Voleská
Anna Kopecká

✿ 85 let
Božena Navrátilová

✿ 86 let
Hana Plecitá
Marie Demelová

✿ 87 let
Zdena Matoušková
Libuše Stráníková

✿ 88 let
Věra Dostálová

✿ 89 let
Božena Janecká
Jiří Kodytek

✿ 90 let
Anna Jeřábková

✿ 92 let
Jiřina Dostálková

Manželé Jan a Marie Veselých oslavili krásné jubileum „Diamantové svatby“ – 60 let společného života.

Manželé Václav a Marie Voborníkovi oslavili jubileum „Zlaté svatby“ – 50 let společného života.

ÚMRTÍ

Rozloučili jsme se se zemřelými spoluobčany:
Helenou Limberskou
Miloslavem Novákem

Redakční poznámky

- Články a fotografie zasílejte v elektronické podobě.
- Příspěvky, prosíme, zasílejte nejpozději do dne uzávěrky příštího čísla. Nemůžeme zaručit, že příspěvky dodané po datu uzávěrky, budou otištěny.
- Své příspěvky konzultujte s dostatečným časovým předstihem s redakcí. Redakce si vyhrazuje právo výběru jednotlivých příspěvků.
- Cena za otištění inzerátu je 200 Kč pro místní, 500 Kč pro ostatní.

Uzávěrka příštího čísla Sloupnického PELMELU je 20. července 2015.

Další číslo Sloupnického PELMELU vyjde 7. srpna 2015.

Příspěvky, připomínky a dotazy
zasílejte na adresu

pelmel@sloupnice.cz

Sloupnický PELMEL je časopis obce Sloupnice. Vychází šestkrát ročně. Vydání 3. čísla 17. ročníku – 19. června 2015.
Místo vydání – Sloupnice 196, IČ: 038 130. Registrováno referátem kultury Okresního úřadu Ústí nad Orlicí pod reg. č. 10/1991.
Náklad 350 výtisků. Cena 5 Kč.

Redakce: Martin Škeřík, Tereza Štochlová, Jaroslav Novák

Grafická úprava a sazba: Petr Bartoň, [claim](#)

Tisk: Tiskárna Osík